

RESOURCE POOL GYAKORLATI ÖTLETTÁR

az Európai szakmai és módszertani keret melléklete a tanárok kollaboratív tanulásának támogatására (EFFeCT)

Az alábbi gyakorlatok kifejtése tanároknak, facilitátoroknak, oktatási szakembereknek kíván támogatást nyújtani a kollaboratív tanulás gyakorlatban történő alkalmazásához. Az itt bemutatott gyakorlatok mindegyikét egy pilot program keretében teszteltük. A pilot program a kollaboratív tanulási célt digitális pedagógiai módszerekkel és az IKT eszközök kreatív felhasználása mellett kívánta elérni.

1. A gyakorlat neve

Nyomozók

2. A gyakorlat leírása

A résztvevők mindegyike kézhez kap egy információt hordozó kártyát, amit nem adhat át másnak, de amelynek tartalmát ismertetheti a csoport többi tagjával. A gyakorlat vezetője feltesz 5+1 kérdést, amire a csoportnak válaszolnia kell, és amelyek közül senki nem tud teljes bizonyossággal megválaszolni egyet sem. Az információmorzsák vagy nyomok összességében adnak ki egy történetet, amelyet a résztvevőknek rekonstruálniuk kell. A történet jellemzője lehet, hogy a résztvevők akár ellentmondásos információkkal is találkozhatnak, illetve saját értelmezést kell belevinniük, saját következtetéseket kell levonniuk, hogy a válaszokat megkaphassák.

A csoport teljesítményét az adja, azaz a játéknak akkor van vége, ha az összes választ megtalálták és azok helyesnek bizonyultak. Természetesen időkeretet is be lehet állítani, egy olyan maximális időt (pl. 15 perc), ami alatt meg kell születnie a megoldásnak, vagy a csoport elveszíti a játékot. A csoport a játék ideje alatt kétszer megállíthatja az időt, és elmondhatja, hogy milyen válaszai vannak a kérdésekre. Az összes kérdésre válaszolniuk kell, még hozzá úgy, hogy azzal a csoport egésze egyetértsen. A gyakorlatvezető úgy értékeli a válaszokat, hogy megmondja, hány helyes válaszuk volt, azt viszont nem, hogy melyek voltak azok. A játék végén a tréner és a csoporttagok megbeszélnek, hogy milyen stratégiákat alkalmaztak a megoldás eléréséhez, hogyan érezték magukat közben a csoporttagok és hogy mennyire voltak hatékonyak. Ebből a gyakorlatból könnyedén levezethető bizonyos csoportnormák, csoportszabályok bevezetése, amelyben a csoporttagok megállapodnak a további, előttük álló munka megkönnyítése érdekében.

3. A gyakorlat célja(i)

A gyakorlat célja rávilágítani a csoportfolyamatok, az információáramlás és az együttműködés szerepére a tudáskonstruálás folyamatában és a közös célok elérésében.

4. A gyakorlat célcsoportja

Pedagógusok, alsós tanítók, vagy felsős általános iskolai és középiskolai tanárok, fejlesztő pedagógusok, könyvtáros tanárok, pedagógiai asszisztensek

5. A gyakorlat időtartama

30 perc

6. A gyakorlatba bevonható résztvevők száma

25-35 fő. 30 kártyát tartalmaz a melléklet. Alacsonyabb létszám esetén az információkártyákból el kell venni úgy, hogy a kérdésekre szerezhető válaszok kitalálásának lehetősége ne szenvedjen kárt a kulcsinformációk eltávolítása miatt. Magasabb létszám esetén újabb információkártyákkal bővíthető a szett.

7. A gyakorlattal elérni kívánt tanulási cél megfogalmazása

Tanulási eredmény a csoportfolyamatok tudatosítása, az információszerzési, -szervezési stratégiák jelentőségének felismerése, annak belátása, hogy az egyén tudásával hozzájárulhat a kollektív tudáshoz és hogy a közösség több mint az egyének összessége.

8. A gyakorlat során alkalmazott módszertan(ok) és munkaformák

A gyakorlat csoportkeretben zajlik, de a résztvevőkre van bízva annak megszervezése, hogy miképpen oldják meg a feladványt, hogyan dolgozzák össze az információdarabokat egy közös történetté. Jellemző, hogy a csoportban mikor érkezik el az a pont, amikor a résztvevők rájönnek, hogy egyénileg nem fogják tudni rendszerezni és értelmezni az összes információt, azért csoportszinten, közösen kell dolgozniuk.

9. A kollaboratív tanulást támogató módszertani elemek leírása

A gyakorlat során vélhetően egy vagy több vezető emelkedik ki a csoportból, akik irányítják a problémamegoldást, segítenek abban, hogy minden információtulajdonos, azaz minden résztvevő hozzátehesse a maga részét és elmondhassa teóriáját egy-egy kérdést illetően.

10. A gyakorlat végrehajtásához szükséges digitális eszközök

A gyakorlat során a digitális eszközök használata nem elengedhetetlen, de bevonható. A nyomokat, információs kártyákat QR kódok formájában is lehet rögzíteni, amelynek beolvasásával a résztvevők hozzájutnak a maguk információszeletéhez, azután pedig az okostelefon/tablet kijelzőjéről tekinthetik meg azt. Szintén nem létfontosságú, de az információk

összegzéséhez használható interaktív tábla, amely digitálisan jeleníti meg a rá írt jegyzeteket. Időmérő alkalmazással (pl. Stopwatch) a résztvevők szem előtt tarthatják az eltelt időt.

11. A gyakorlat végrehajtásához szükséges digitális pedagógiai módszerek

Nem jellemző. A QR kódos változat esetén ügyelni kell arra, hogy a minta könnyen beolvasható legyen, tehát megfelelő kontrasztot és méretet kell alkalmazni a nyomtatás során. Ugyancsak a QR kód alkalmazása veti fel azt a kérdést, hogy ha spontán kell nyomokat – a kevésbé fontosakat – kivenni a teremben a résztvevők vártnál alacsonyabb létszáma miatt, akkor a kivehető kódokat (pl. 5 db-ot) gondosan el kell különíteni, hiszen beolvasás nélkül nem megkülönböztethetőek.

12. A gyakorlat ellátásához szükséges eszközök, anyagok, vizuális segédanyagok, elérhetőségek

A gyakorlat lefolytatásához szükség van az információs kártyákra és támogatásul használható a szabályok kivetítése is, mint egy prezentáció egy diája. A teremben elhelyezhető flipchart, filcek, tollak, papírok, tábla vagy interaktív tábla a csoport jegyzeteinek rögzítéséhez.

13. A gyakorlat ellátásához szükséges egyéb erőforrás igény (tréner, facilitátor stb.)

A gyakorlatvezetők ismertetik a játékot, majd az idő mérésével és a résztvevők feladatmegoldási stratégiájának megfigyelésével foglalkoznak. A csoport igénye esetén megállítják az időt és meghallgatják, értékelik a válaszaikat. Végül levezetik a megbeszélést.

14. A gyakorlat megvalósításának értékelése (a Módszertani Keret szempontjai alapján: *Morális cél, Közös cél iránti elköteleződés, tanárok szakmai bevonódása, jól strukturált, mégis rugalmas fejlesztési folyamat, folyamatos, kétoldalú visszajelzés, Értékelési kritériumok azonosítása*)

A gyakorlat kiválóan alkalmas arra, hogy a csoporttagok gyakorolják a közös felelősséget, a munkaszervezést és –irányítást, a tervezési és döntéshozatali folyamatokat. A résztvevők strukturált feladatban rugalmasan alakíthatják a kereteket, majd a gyakorlat végén értékelik saját működésüket.

15. A gyakorlat továbbfejlesztési és adaptálási lehetőségei, lehetséges változatai

A gyakorlatban jól variálhatóak az információdarabok, így adott csoport ismeretében a csoportra lehet szabni a történetet, ami elősegíti a résztvevők még jobb bevonódását. Nehezebbé a játék úgy, hogy a csoportot a tréner kétfelé osztják, és a véletlenszerűen kapott információk csak limitált időtartamban beszélhetők meg a két csoport tagjai között. Ezzel a változattal rá lehet mutatni a klikkesedés okozta problémákra is az információáramlás és a közös tudásépítés tekintetében. Megfontolandó, hogy a csoport 2 tagját megfigyelői szerepre kéri fel. A megfigyelők feladata az, hogy észrevegyék és visszajelezzék a csoportnak a segítő és hátráltató viselkedést a gyakorlat közben.

16. Illusztráció a tesztelt feladatokról (kép, video, link, stb.)

17. Mellékletek felsorolása (a mellékleteket csatolni is szükséges)

Információs kártyák

Mellékletek

Nyomozók

Az egyetlen golyót Sóvári úr pisztolyából lőtték ki.	Szabó Klára látta, amint Bálint 11.55-kor bemegy Sóvári úr háztömbjébe.
A munkás már évek óta a cégnél dolgozott, és teljesen igazmondónak és megbízhatónak ismerték.	A munkás elmondta, hogy gyakran látta Bálint nővérét Balogh Andrással sétálni.
Bálint tönkretette Sóvári úr üzletét azzal, hogy valamennyi ügyfelének hazudott.	A munkás elmondta a rendőrségnek, hogy 23.50-kor Bálintot épségben látta.
Bálint nővére a gyilkosság után eltűnt.	A munkás látta, hogy Bálint nővére 23.30-kor bemegy Balogh András házába.
Egyértelmű volt, hogy Bálint holttestét jó messzire elvonszolták.	Szabó Klára abban az iskolában dolgozott, ahol Balogh András is.
Bálint vérért megtalálták Balogh András kocsján.	Amikor megtalálták Bálint holttestét, a lábán golyó általi lyuk, a hátán késsel szúrt seb volt.
Balogh András volt feleségét rendkívül féltékeny nőnek tartották.	Sóvári úr eltűnt a gyilkosság után.
Szabó Klára gyakran követte Bálintot.	Bálint holttestét egy parkban találták meg.
A rendőrség képtelen volt megtalálni Balogh Andrást a gyilkosság után.	A munkás látta, amint Bálint 00.25-kor bemegy Balogh András házába.

Sóvári úr megfenyegette Bálintot, hogy meg fogja ölni.	Balogh András tanár volt, aki nagyon szerette a szabadban űzött sportokat.
Amikor a munkás röviddel éjfél után látta Bálintot, Bálint vérzett, de nem tűnt komoly sérültnek.	Sóvári úr a háztömbben éjfélkor rálőtt egy „behatolóra”.
A rendőrorvos szerint Bálint egy órája volt halott, amikor a holttestet megtalálták.	Szabó Klára kertjében találtak egy kést Balogh András ujjlenyomataival.
Bálint holttestét hajnali 1.30-kor találták meg.	A helyi közösségben Sóvári urat vidám, kedves emberként ismerték.
A Bálint lábából kivett golyó Sóvári úr pisztolyából származott.	A munkás azt mondta, hogy senki sem hagyta el Balogh András házát 00.25 és 00.45 között.
Bálint erősen vallásos volt.	Bálint vérnyomait megtalálták a Sóvári úr lakása előtti szőnyegen.

A válaszok

1. Áldozat: Bálint
2. Gyilkos: Balogh András
3. Mikor: 00:30-kor
4. Hol: Balogh András házában
5. Fegyver: kés
6. Miért: úgy tűnik, mintha Bálint beavatkozott volna a nővére és Balogh András közti viszonyba. Feltehetően azért végeztek vele, hogy zavartalanul élhessenek. (Ez a kérdés, jellegénél fogva, nem válaszolható meg olyan biztonsággal, mint a többi.)